

अप्राप्तस्याभिमर्षन्तु कुर्वन्तो मनुजास्ततः । कामो नामापरस्तत्र प्रत्यपद्यत वै प्रभो ।
 तांस्तु कामवशं प्राप्तान् रागो नामाभिमर्षयेत् । रक्ताश्च नाभ्यजानन्त कार्याकार्ये युधिष्ठिर । २१४०
 अगम्यागमनश्चैव वाच्यावाच्यन्तथैव च । भक्त्याभक्त्यश्च राजेन्द्र दोषादोषश्च नात्यजन् ।
 विभुते नरलोके वै ब्रह्म चैव ननाश ह । नाशाच्च ब्रह्मणे राजन् धर्मो नाशमयागमत् ।
 नष्टे ब्रह्मणि धर्मो च देवांस्त्रासः समाविशत् । ते त्रस्ता नरशार्दूल ब्रह्माणं शरणं ययुः ।
 प्रसाद्य भगवन्तं ते देवं लोकपितामहं । ऊचुः प्राञ्जलयः सर्वे दुःखवेगसमाहताः ।
 भगवन्नरलोकस्थं यत्तं ब्रह्म सनातनं । लोभमोहादिभिर्भावैस्ततो नो भयमाविशत् । २१४१
 ब्रह्माणश्च प्रणशेन धर्मो व्यनशदीश्वर । ततः स्म समतां याता मर्त्यैस्त्रिभुवनेश्वर ।
 अधो वर्षाम हि वयं नरास्तुर्द्धप्रवर्षिणः । क्रियाव्युपरमात्तेषां ततो गच्छाम संशयं ।
 अत्र निःश्रेयसं यन्नस्तद्ध्यायस्व पितामह । त्वत्प्रभावसमुत्थाऽसौ स्वभावो नो विनश्यति ।
 तानुवाच सुरान् सर्वान् स्वयम्भूर्भगवांस्ततः । श्रेयोऽहश्चिन्तयिष्यामि व्येतु वो भीः सुरर्षभाः ।
 ततोऽध्यायसहस्राणां शतञ्चक्रे स्वबुद्धिजं । यत्र धर्मस्तथैवार्थः कामश्चैवाभिवर्णितः । २१४२
 त्रिवर्ग इति विख्यातो गण एष स्वयम्भुवा । चतुर्थो मोक्ष इत्येव पृथगर्थः पृथग्गुणः ।
 मोक्षस्यापि त्रिवर्गोऽन्यः प्रोक्तः सत्त्वरजस्तमः । स्थानं वृद्धिः चयश्चैव त्रिवर्गश्चैव दण्डजः ।
 आत्मा देशश्च कालश्चाप्युपायाः कृत्यमेव च । सहायाः कारणश्चैव षड्वर्गो नीतिजः स्मृतः ।
 त्रयी चान्वोलिकी चैव वार्त्ता च भरतर्षभ । दण्डनीतिश्च विपुला विद्यास्तत्र निदर्शिताः ।
 अमात्यरक्षा प्रणिधी राजपुत्रस्य लक्षणं । चारश्च विविधोपायः प्रणिधेयः पृथग्विधः । २१४३
 सामभेदः प्रदानश्च ततो दण्डश्च पार्थिव । उपेक्षा पञ्चमी चात्र कार्त्स्न्येनैवमुदाहृता ।
 मन्त्रश्च वर्णितः कृत्स्नस्तथा भेदार्थ एव च । विभ्रमश्चैव मन्त्रस्य सिद्धसिद्ध्याश्च यत् फलं ।
 सन्धिस्य त्रिविधाभिख्या हीनो मध्यस्तथोत्तमः । भयसत्कारवित्ताख्यां कार्त्स्न्येन परिवर्णितं ।
 यात्राकालाश्च चत्वारस्त्रिवर्गस्य च विस्तरः । विजयो धर्मयुक्तश्च तथार्थविजयश्च ह ।
 आसुरश्चैव विजयस्तथा कार्त्स्न्येन वर्णितः । लक्षणं पञ्चवर्गस्य त्रिविधञ्चात्र वर्णितं । २१४४
 प्रकाशश्चाप्रकाशश्च दण्डोऽथ परिशब्दितः । प्रकाशोऽष्टविधस्तत्र गुह्यस्य च सुविस्तरः ।
 रथा नागा हयाश्चैव पादाताश्चैव पाण्डव । विष्टिर्नावश्वराश्चैव दैशिका इति चाष्टमं ।
 अङ्गान्येतानि कौरव्य प्रकाशानि बलस्य तु । जङ्गमाजङ्गमाश्चोक्ताश्चूर्णयोगा विषादयः ।
 स्पर्शं चाभ्यवहार्यं चाप्युपांशुस्त्रिविधः स्मृतः । अरिर्मित्रमुदासीन इत्येतेऽप्यनुवर्णिताः ।
 कृत्स्ना मार्गगुणाश्चैव तथा भूमिगुणाश्च ह । आत्मरक्षणमाश्वासः सर्गाणाञ्चान्वेक्षणं । २१४५
 कल्पना विविधास्यापि नृनागरथवाजिनां । व्यूहाश्च विविधाभिख्या विचित्रं युद्धकौशलं ।
 उत्पाताश्च निपाताश्च सुयुद्धं सुप्लायितं । शस्त्राणां पालनं ज्ञानं तथैव भरतर्षभ ।
 बलव्यसनमुक्तश्च तथैव बलहर्षणं । पीडा चापदकालश्च पत्तिज्ञानश्च पाण्डव ।